

INFORMACJE OGÓLNE O BADANIU

PODSTAWOWE INFORMACJE O BADANIU

Nazwa badania	Analiza ofert pracy w województwie mazowieckim
Wykonawca	Konsorcjum firm DANAE Sp. z o.o. i Realizacja Sp. z o.o.
Zamawiający	Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
Termin realizacji	01.09.2016 – 31.10.2016

CEL BADANIA

Cel główny	Charakterystyka popytu na pracę na poziomie poszczególnych powiatów i całego województwa mazowieckiego oraz wyznaczenie prawidłowości.
Cele szczegółowe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Charakterystyka popytu na pracę na poziomie powiatów i województwa z wyodrębnieniem różnych źródeł danych, zestawienie informacji pochodzących z tych źródeł, wskazanie na różnice i podobieństwa między nimi, interpretacja różnic. ▪ Określenie prawidłowości w popycie na pracę na poziomie powiatów i województwa, z uwzględnieniem co najmniej wyników wcześniejszych badań prowadzonych u Zamawiającego.

METODOLOGIA

Metody badawcze	Analiza danych zastanych Case study
Zakres terytorialny	42 powiaty województwa mazowieckiego

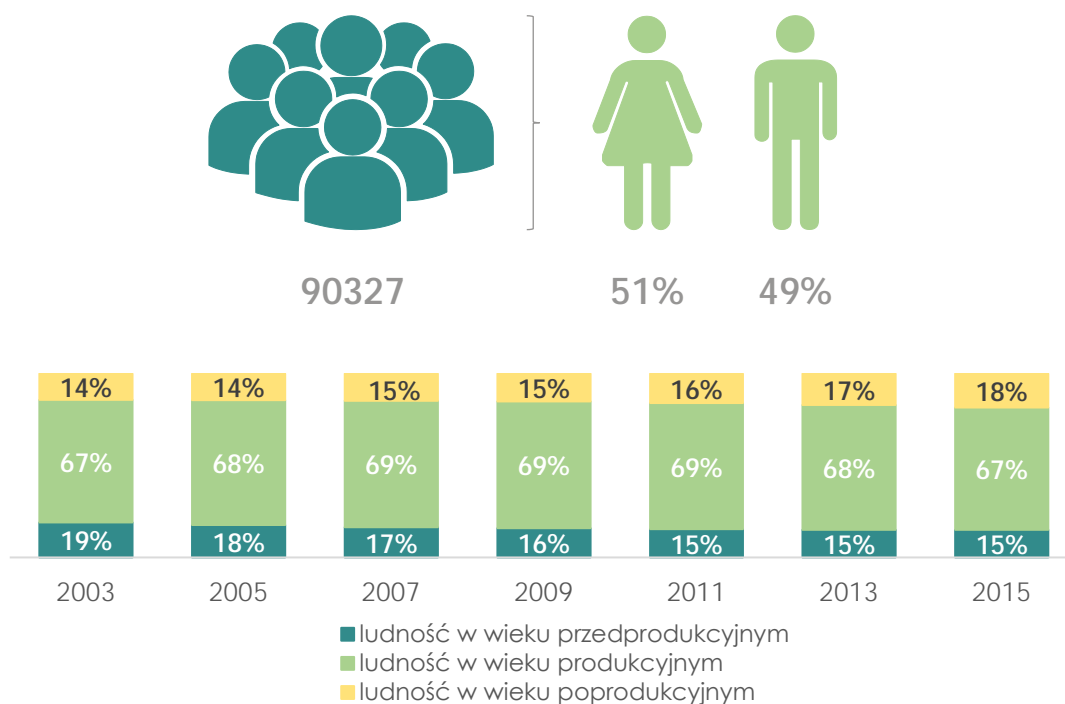

CHARAKTERYSTYKA POWIATU CIECHANOWSKIEGO

Powiat ciechanowski rozciąga się na powierzchni ok. 1060 km², a w jego skład wchodzi łącznie dziewięć gmin (jedna miejska, siedem wiejskich, odpowiednio: Ciechanów (gmina miejska), Ciechanów (gmina wiejska), Gliniojeck (gmina miejsko-wiejska), Gołymin-Ośrodek (gmina wiejska), Grudusk (gmina wiejska), Ojrzeń (gmina wiejska), Opinogóra Górna (gmina wiejska), Regimin (gmina wiejska), Sońsk (gmina wiejska)).¹

Powiat jest zamieszkiwany przez 90327 mieszkańców. Jest to obszar o małej gęstości zaludnienia (85 osób/km²). Populacja mieszkańców powiatu od roku 2003 do roku 2015 zmniejszyła się, co wskazuje na niską atrakcyjność osiedleńczą powiatu. Jednocześnie powiat cechuje ujemny przyrost naturalny kształtujący się na poziomie -42.²

Rysunek 1. Ludność powiatu ciechanowskiego (2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Ważnymi czynnikami, które warto brać pod uwagę podczas konstruowania analiz rynku pracy są średni wiek mieszkańców powiatu i ruchy ludności. Wartość tego pierwszego wskaźnika wynosi 40,3 lat. Dane wskazują ponadto, że ponad 67% mieszkańców powiatu jest w wieku produkcyjnym, 15% w wieku przedprodukcyjnym, a 18% w wieku poprodukcyjnym. Większość populacji powiatu stanowią zatem osoby aktywne na rynku pracy. W zakresie migracji ludności w roku 2015 zarejestrowano 818 zameldowań w ramach ruchu wewnętrznego oraz 1109 wymeldowań. W wyniku tych ruchów saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu -291.³ Saldo migracji zagranicznych w 2014 roku w powiecie wyniosło natomiast 1.⁴

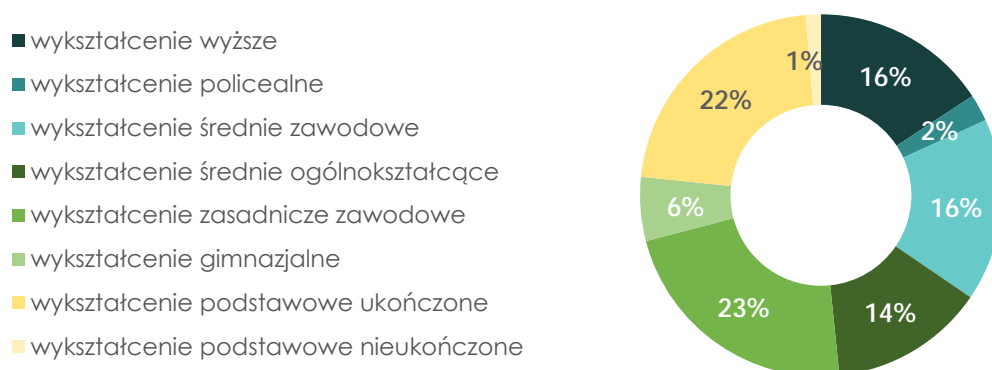
¹ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

² Tamże.

³ Tamże.

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, 2014 r. Brak danych dla 2015 r.

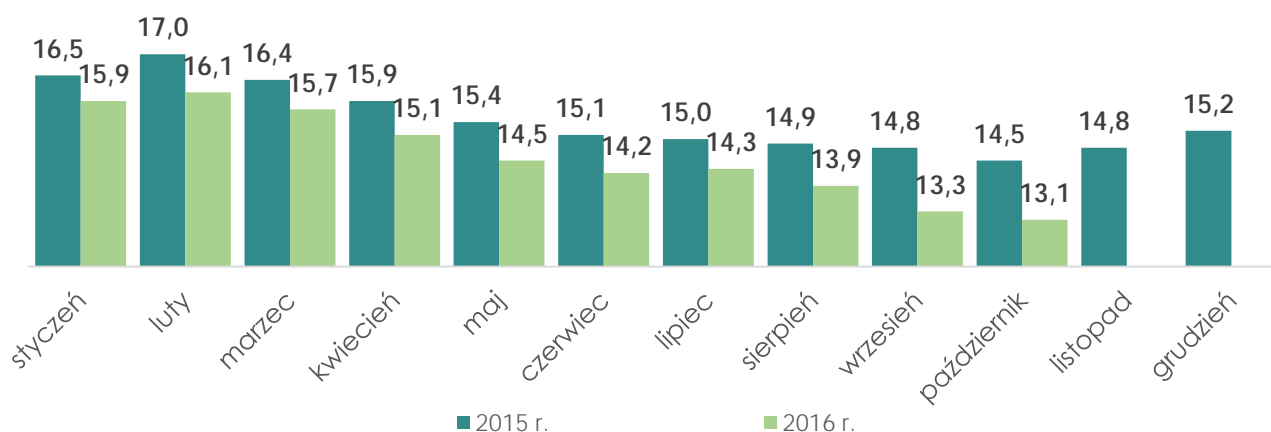
Rysunek 2. Wykształcenie mieszkańców powiatu ciechanowskiego (2011 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie NSP 2011

Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. blisko 25 tys. mieszkańców powiatu jest w trakcie nauki i w wieku od 3 do 24 lat. Największy odsetek mieszkańców powiatu posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe (23%), podczas gdy wykształceniem podstawowym legitymuje się 22% społeczności powiatu. W trzeciej kolejności najczęściej posiadanymi poziomami wykształcenia są wykształcenie wyższe oraz średnie zawodowe (po 16%).⁵

Rysunek 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie ciechanowskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS „Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów”

Jak wynika z analizy rynku pracy na 1000 mieszkańców pracują 192 osoby. Jest to wskaźnik znacznie mniejszy od danych dla województwa mazowieckiego oraz danych krajowych. Wśród osób pracujących 51% stanowią kobiety, zaś 49% mężczyźni. Powiat ciechanowski charakteryzuje się nieco wyższą stopą bezrobocia (13,1%) w porównaniu do danych dla województwa. Przeciętne wynagrodzenie brutto wynosi 3702,17zł.⁶

⁵ Narodowy Spis Powszechny, 2011 r.
⁶ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

POTENCJAŁ ZATRUDNIENIA W POWIECIE CIECHANOWSKIM

Kluczową informacją na temat lokalnego rynku pracy i jego uwarunkowań są branże, które kształtują potencjał zatrudnienia w powiecie. W przypadku powiatu ciechanowskiego w świetle wyników analizy publikowanych i zgłaszanych ofert pracy mówić można przede wszystkim o silnej pozycji sektora handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych (włączając motocykle), branży związanej z działalnością finansową i ubezpieczeniową oraz przetwórstwa przemysłowego.

Przy czym potencjał zatrudnienia w poszczególnych branżach różnicuje się ze względu na źródło, w którym pracodawcy zdecydowali się umieścić ogłoszenia o pracę. Źródłem najliczniejszych ofert pracy w handlu i w branży związanej z działalnością finansową i ubezpieczeniową są publikatory. Natomiast ogłoszenia akcentujące zapotrzebowanie na zawody w przetwórstwie przemysłowym najczęściej zgłaszane były do Powiatowego Urzędu Pracy.

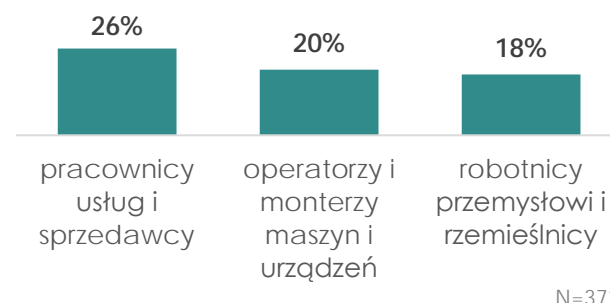
Tabela 1. Klasyfikacja branż według liczby publikowanych i zgłaszanych ofert pracy w powiecie ciechanowskim

SEKCJA PKD	WSZYSTKIE OFERTY (N=66)	RODZAJ PUBLIKATORA	
		Powiatowy Urząd Pracy (N=29)	Publikatory (N=37)
przetwórstwo przemysłowe	19%	31%	11%
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów	2%	0%	3%
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2%	0%	3%
budownictwo	7%	17%	0%
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	21%	10%	30%
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7%	14%	3%
informacja i komunikacja	6%	3%	8%
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	20%	0%	35%
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2%	0%	3%
edukacja	2%	0%	3%
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	12%	24%	3%

ZAPOTRZEBOWANIE NA ZAWODY W POWIECIE CIECHANOWSKIM

Niezależnie od źródła ofert pracy, klasyfikację zawodów, na które jest największe zapotrzebowanie w powiecie, otwierają pracownicy usług i sprzedawcy (26%). W drugiej kolejności najczęściej pracodawcy poszukują operatorów i monterów maszyn i urządzeń (20%), zaś na trzeciej lokacie plasują się robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (18%).

Rysunek 4. Klasyfikacja zawodów według liczby publikowanych i zgłaszanych ofert pracy w powiecie

Analizując zapotrzebowanie na zawody w podziale na rodzaj publikatora odnotować należy, że za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy najczęściej komunikowane jest zapotrzebowanie na pracowników usług i sprzedawców (30%). Natomiast wśród ogłoszeń publikowanych w publikatorach dominują oferty pracy dla operatorów i monterów maszyn i urządzeń (27%).

Tabela 2. Liczba publikowanych i zgłaszanych ofert pracy według źródła

KATEGORIA ZAWODU	RODZAJ PUBLIKATORA	
	Powiatowy Urząd Pracy (N=122)	Publikatory (N=250)
siły zbrojne	0%	0%
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1%	0%
specjaliści	5%	3%
technicy i inny średni personel	12%	10%
pracownicy biurowi	7%	6%
pracownicy usług i sprzedawcy	30%	25%
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1%	1%
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	24%	16%
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	5%	27%
pracownicy przy pracach prostych	16%	12%

WYMAGANIA PRACODAWCÓW

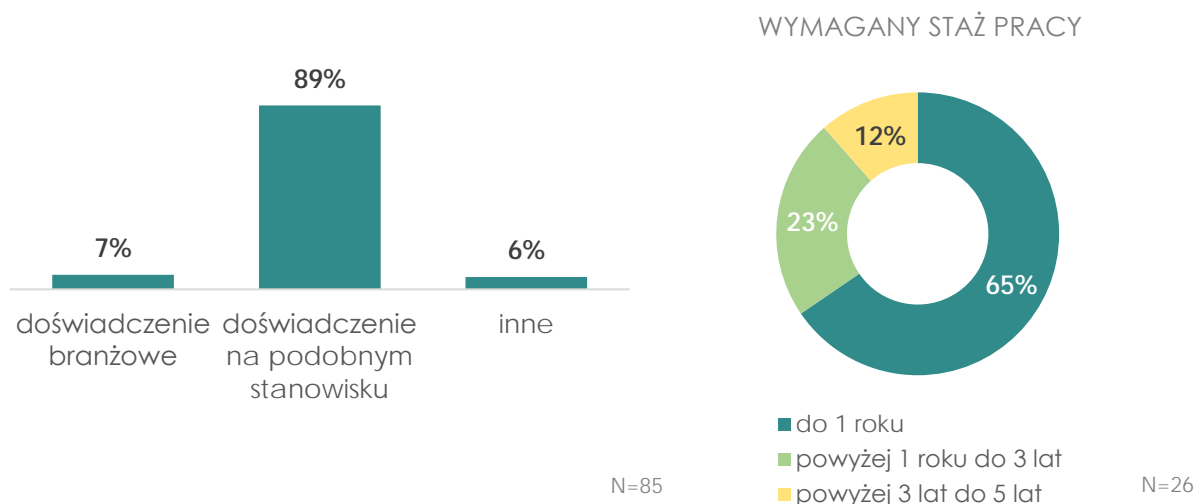
ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE

Analiza zebranych ofert pracy pod kątem ich zawartości, tj. precyzyjnych wymagań pracodawców, dostarcza niezbędnej wiedzy, potrzebnej do wnikliwej oceny potrzeb lokalnego rynku pracy.

W jednej trzeciej zebranych ofert pracy, niezależnie od kanału, jakim są one dystrybuowane, wśród wymagań wymieniane jest doświadczenie (30%). W przypadku większości ogłoszeń wymagane jest doświadczenie na podobnym stanowisku (89%), zaś w przypadku 7% oczekiwane jest doświadczenie branżowe. Również analizując oferty pracy w podziale na ich źródło zauważyć można, że zdecydowana większość pracodawców, precyzując wymagania dotyczące doświadczenia, podkreśla zapotrzebowanie na pracowników doświadczonych na podobnym stanowisku.

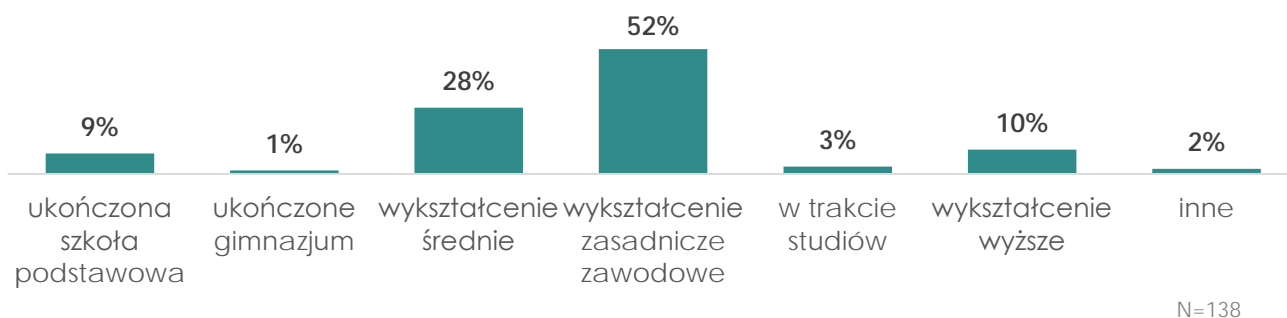
Doświadczenie nie zawsze jest jednak doprecyzowane przez liczbę lat. W 6% ofert został doprecyzowany wymagany staż pracy. Spośród tych ofert najwięcej pracodawców określa jego wymiar na okres powyżej 1 roku do 3 lat (65%).

Rysunek 5. Wymagania pracodawców dotyczące doświadczenia

W jednej trzeciej ogłoszeń zamieszczone zostały również precyzyjne wymagania dotyczące wykształcenia (32%). Relatywnie silna jest grupa pracodawców oczekujących od kandydatów wykształcenia na poziomie zasadniczym zawodowym (52%). Wymagane wykształcenie średnie akcentowane jest w drugiej kolejności (28%), zaś w trzeciej kolejności pracodawcy zgłaszają zapotrzebowanie na pracowników z wykształceniem wyższym (10%). Wśród ofert upowszechnianych za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy najczęściej wymagane jest wykształcenie zasadnicze zawodowe, natomiast w publikatorach najczęściej zamieszczane są oferty skierowane do osób z wykształceniem średnim.

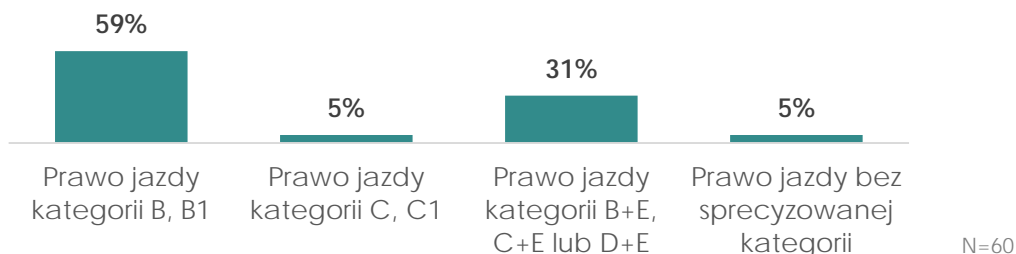
Rysunek 6. Wymagania pracodawców dotyczące wykształcenia

W niespełna 2% ofert sprecyzowane zostały wymagania dotyczące znajomości języków obcych. Wśród tych ofert spotkać się można wyłącznie z preferencjami w kierunku języka angielskiego i niemieckiego.

Pracodawcy zgłaszali również zapotrzebowanie na pracowników posiadających prawo jazdy. Dotyczy to 14% ofert. Najczęściej wymaganą kategorią była kategoria B, B1. Została ona wymieniona w 59% ofert zawierających wymagania dotyczące prawa jazdy. Wśród ofert publikowanych za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy wymaganą kategorią prawa jazdy jest wyłącznie kategoria B, B1, natomiast w publikatorach najczęściej wymaganą kategorią prawa jazdy jest kategoria B+E, C+E lub D+E.

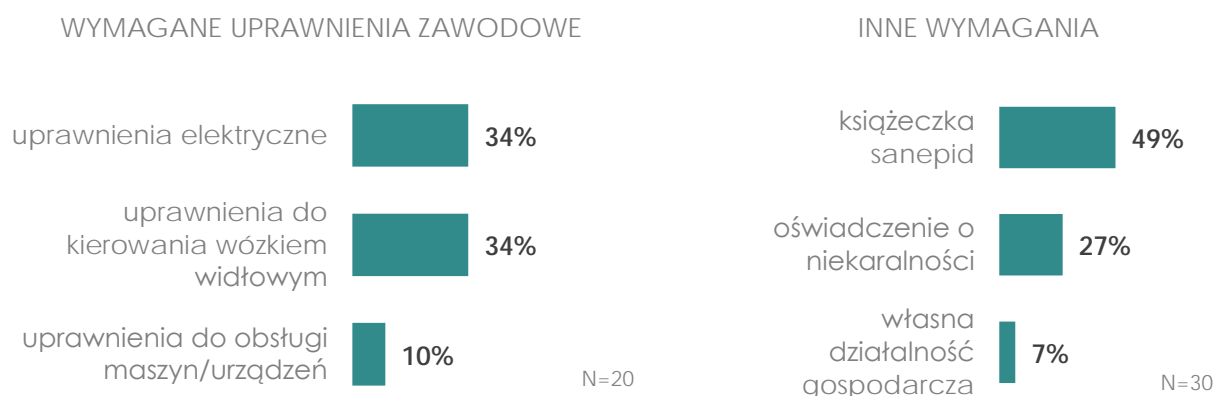
Rysunek 7. Wymagania pracodawców dotyczące prawa jazdy

W 5% ofert zgłoszone zostało zapotrzebowanie na pracowników o konkretnych uprawnieniach zawodowych. Najczęściej akcentowany był popyt na kadre z uprawnieniami elektrycznymi oraz do kierowania wózkiem widłowym (po 35%). Co dziesiąty pracodawca poszukiwał osób z uprawnieniami do obsługi maszyn, urządzeń i narzędzi. Wymagania te częściej akcentowane są w publikatorach.

Blisko jedna dziesiąta pracodawców poszukiwała pracowników o innych wymaganiach. Wśród nich najczęściej pojawiała się książeczka sanepid (49%). Jest ona wymagana częściej przez pracodawców zgłaszających ogłoszenia do Powiatowego Urzędu Pracy. W drugiej kolejności wśród wymagań pojawia się oświadczenie o niekaralności (27%), a następnie własna działalność gospodarcza (7%). Wymagania te częściej pojawiają się w ogłoszeniach zamieszczanych w publikatorach.

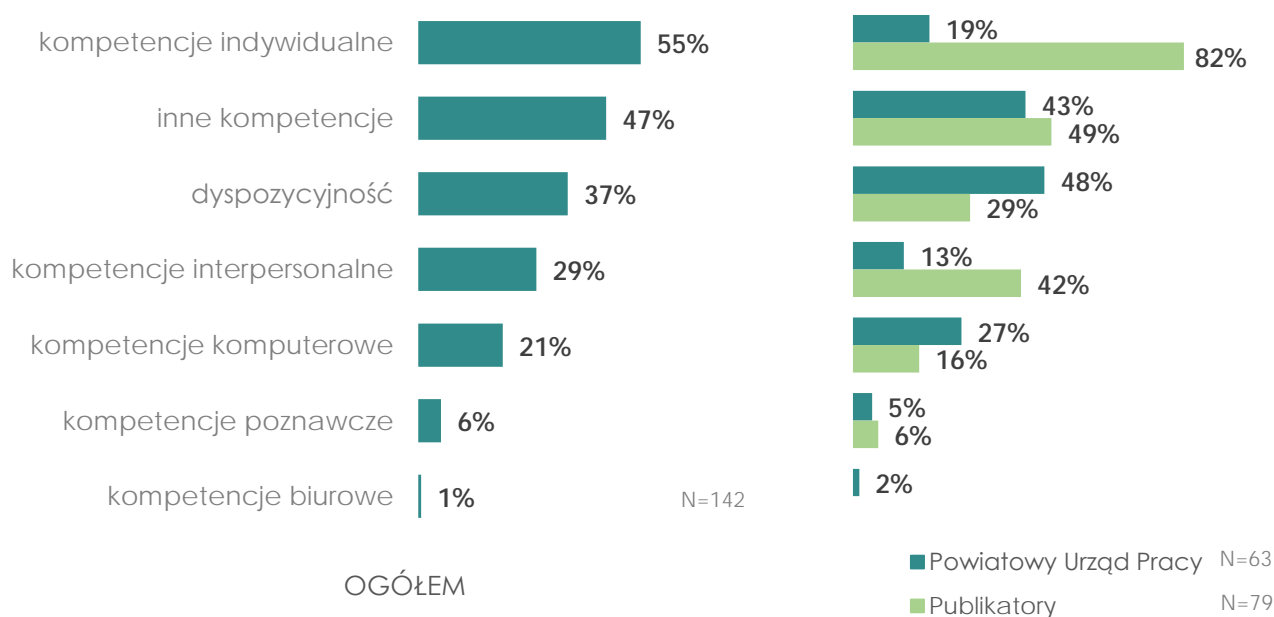
Rysunek 8. Wymagane uprawnienia zawodowe i inne wymagania

ZAPOTRZEBOWANIE NA KOMPETENCJE

O sukcesie na rynku pracy decydują nie tylko kwalifikacje. Istotną rolę odgrywają także kompetencje. W tym zakresie kompetencje indywidualne lokują się w ścisłej czwórce oczekiwań pracodawców powiatu (55%). Kompetencje skategoryzowane jako inne, w zakres których wchodzi m.in. zdolności manualne czy odpowiednie warunki fizyczne, obecne są w 47% ofert pracy. Tymczasem dyspozycyjność plasuje się na trzecim miejscu (37%).

Rysunek 9. Wymagania pracodawców dotyczące kompetencji

Spośród kompetencji indywidualnych najczęściej wymagane jest zaangażowanie (20%), natomiast w drugiej kolejności pozytywne nastawienie do pracy (18%). Jednocześnie w 17% ofert zgłaszane jest zapotrzebowanie na pracowników, którzy są chętni do pracy i nauki oraz są zmotywowani.

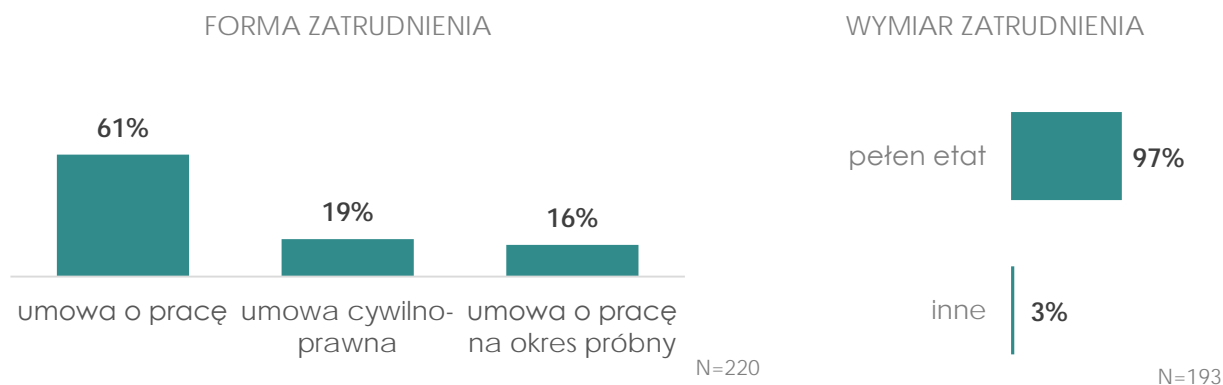
OFEROWANE WARUNKI ZATRUDNIENIA

Z punktu widzenia osób szukających pracy ważnym aspektem mogą być oferowane przez pracodawców warunki zatrudnienia.

Ponad jedna trzecia pracodawców (36%) zamieściła w swoich ofertach pracy oferowane wynagrodzenie. Najwięcej z nich oferuje minimalną stawkę pomiędzy 1001 a 2499 zł. Dodatkowo warto podkreślić, że zdecydowana większość ofert, w których zamieszczone zostało oferowane wynagrodzenie, pochodziła z Powiatowego Urzędu Pracy.

W blisko połowie zebranych ofert określone zostały podstawa zatrudnienia oraz wymiar zatrudnienia (odpowiednio 51% i 48%). Najczęściej oferowaną formą zatrudnienia jest umowa o pracę (na czas określony lub nieokreślony, 61%). Drugą najczęściej oferowaną podstawą zatrudnienia jest umowa cywilno-prawna (19%). Klasyfikację trzech najczęściej oferowanych form zatrudnienia zamyka umowa o pracę na okres próbny, która jest oferowana przez 16% pracodawców, którzy określili oferowaną podstawę zatrudnienia. Analizując oferty w podziale na ich źródło zauważyć można, że zarówno w przypadku ofert zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy jak i publikowanych w publikatorach najczęściej oferowana była praca w oparciu o umowę o pracę. Przyglądając się ofertom pracy, w których określony został oferowany wymiar zatrudnienia stwierdzić należy, że niezależnie od ich źródła zdecydowana większość pracodawców oferuje pracę na pełny etat (97%).

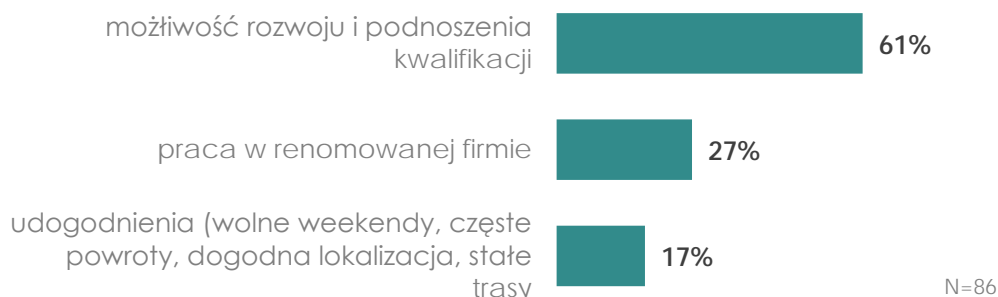
Rysunek 10. Oferowane warunki zatrudnienia

Dla osób poszukujących pracy istotne znaczenie mogą mieć pozapłacowe warunki zatrudnienia. Spośród wszystkich ofert adresowanych do mieszkańców powiatu ciechanowskiego w 20% pracodawcy sprecyzowali, jakie pozafinansowe benefity oferują. Warunki pozapłacowe częściej wymieniane były w ogłoszeniach zamieszczanych w publikatorach.

Najczęściej deklarowaną korzyścią pozapłacową jest możliwość rozwoju oraz podnoszenia kwalifikacji (61%). Na drugim miejscu uplasował się aspekt związany z pracą w renomowanej firmie (27%), natomiast na trzecim udogodnienia, czyli m.in. wolne weekendy, dogodna lokalizacja miejsca pracy (17%).

Rysunek 11. Oferowane pozapłatcowe warunki zatrudnienia

PERSPEKTYWA PONADLOKALNA. POPYT NA PRACĘ W PODREGIONIE CIECHANOWSKIM NA TLE INNYCH PODREGIONÓW

Podregion ciechanowski posiada jedną z niższych na tle pozostałych podregionów województwa bazę regularnie aktualizowanych ofert pracy. Warto odnotować, że branżą z największym potencjałem zatrudnienia jest przetwórstwo przemysłowe, zaś najbardziej poszukiwani są operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.

Tabela 3. Podregion ciechanowski na tle pozostałych podregionów

PODREGION	Liczba ofert pracy	Branża z największym potencjałem zatrudnienia	Najbardziej poszukiwany zawód
m. Warszawa	19637	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	pracownicy usług i sprzedawcy
Radomski	6706	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Warszawski wschodni	10478	przetwórstwo przemysłowe	pracownicy usług i sprzedawcy
Warszawski zachodni	16180	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	pracownicy usług i sprzedawcy
Ciechanowski	1979	przetwórstwo przemysłowe	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
Płocki	1005	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Ostrołęcki	1644	przetwórstwo przemysłowe	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Siedlecki	1665	przetwórstwo przemysłowe	pracownicy usług i sprzedawcy